

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

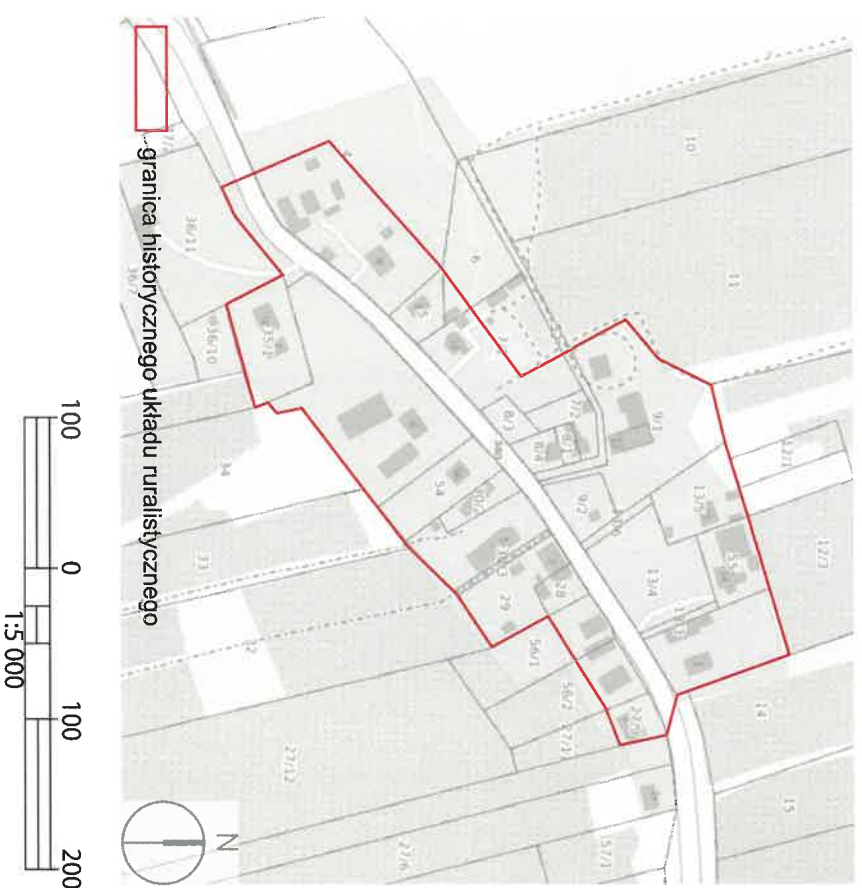
2. Czas powstania

1208 r./ XX w.

3. Miejscowość

D R O S Z Ó W

9. Materiały graficzne

granica historycznego układu ruralistycznego

100 0 100 200
1:5 000

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Trzebnica

6. Współrzędne geograficzne

51°18'00"N 17°00'28"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1208 r. Drossuowo, 1224 r. Drossow, Drosehow, 1266 r. Drosewo, 1267 r. Brosewo, 1300 r. Droschow, 1465 r. Droschaw, 1718-1945 Droschen

Prawdopodobnie nazwa pochodzi od imienia Drosz, Drogosław lub od niemieckiego słowa drozd, czyli Drossel.

Historia wsi:

W XIII w. wieś położona na drodze z Trzebnicy do Obornik Śląskich placła dziesięcinę kościołowi św. Piotra w Trzebnicy. W 1410 r. czynsz opłacano już konwentowi sióstr. W latach 1300-1410 zakon zakupił ziemię i przemógł na prawa niemieckie. W 1465 r. z obszaru utworzono dwulatanowe sołectwo. Cysterki na obszarze wsi prowadziły działalność gospodarczą, W 1785 r. wymienia się 4 gospodarstwa kmiecie i 3 zagrody, a wieś zamieszkuje 64 osoby. Gospodarstwa kmiecie do końca wieku XIX uzyskały status dóbr chłopskich. Dobra rycerskie powstały po roku 1297 r. z 12 łanów kupionych od księcia Henryka III przez Walthera i Nicolausa de Pomerto. Włości te kupił przed 1465 r. zakon i przekazał jako dobra parafialne parafii św. Piotra. W XVI w. stały się własnością kościoła ewangelickiego. W XVIII w. folwark został zlikwidowany lub jego rozmiary były tak nieznaczne, że nie został ujęty na mapach, od końca XIX w. teren rozparcelowywano, w 1930 r. wymienia się nawet 17 dzierżawców. Poza dobrami kościelnymi istniał również folwark sołtyski. Wzmiankuje się o jego przebudowie w latach 1750-1826, od 1905 r. związany był z wolnym sołectwem. Gdy dobra chłopskie należały w 1876 r. do rodu von Obernitz i w 1898 r. do rodziny Giesel i Rude, dobra sołectwie zmieniły status na ziemiańskie, a właścicielami byli kolejno w 1905 r. ród Rohde, w 1909 r. Rapke, a w latach 1921-1937 rodzina Holters. Majątek liczył wówczas 145 ha, w tym 130 ha pól uprawnych, 4 ha łąk, 5 ha pastwisk, 0,5 ha wód, 3 ha parku, 1 ha ogrodu i 1,5 ha infrastruktury. W II poł. XIX w. po północnej części drogi założony został park lub inaczej nazywane, komponowane zadrzewienie w bezpośrednim sąsiedztwie z folwarkiem, powiększone o drzewostan w latach 20. XX wieku. Ponadto zadzewienie wprowadzono na terenie folwarku, sadząc limitowo szpalery dębów, lip czy kasztanowców. Folwark średniowieczny nie został zaznaczony na mapie, folwark sołectki natomiast znajdował się wówczas na wschodnim krańcu wsi o charakterze owalnicy, która w II poł. XIX w. przeszła modyfikację, stając się zabudową o charakterze ulicowym. Zmiany planistyczne regularnego siedliska doprowadziły do przereźczenia zabudowy, tym samym zatracając pierwotny charakter siedliska jeszcze przed II wojną światową.

Stanowiska AZP:

Brak zlokalizowanych stanowisk AZP w obrębie wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewitalizacja historycznego układu przestrzennego wsi, ścisła ochrona i utrzymanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków, ochrona obszaru parkowego pod względem przyrodniczym, jak i przestrzennym, ochrona zespołu folwarcznego poprzez zachowanie obiektów a także odtworzenie w historycznej lokalizacji, utrzymanie zabudowy wsi o charakterze wielodrożnicy, zachowanie zespołów zabudowy zagrodowej, sytnowanie nowych obiektów jako uzupełnienie zespołów zabudowy, zwłaszcza na obszarze folwarku lub w nawiązaniu do niej, stosowanie tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp.,

Istniejące zagrożenia:

degradacja założenia folwarcznego, zatarcie się granic i wartości założenia parkowego i ogrodów, wprowadzanie nieprzystającej zabudowy w stosunku do obiektów historycznych, rozbiorła i przetwarzanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów, prowadzenie zabudowy w miejscach pierwotnie przeznaczonych na role, nieregularne wydzielenie dróg

Źródła:

Dąbrowski D., Pałace Dolnego Śląska. Powiat Trzebnicki. Gmina Trzebnica i Zawonia, Wydawnictwo CM, Warszawa, 2020, s. 109

Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, Wrocław 1992 r.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wy pełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

30. październik 2022 r.
Olga Horczyk